SYPOL FLASH
SYNDICAT DE LA POLICE BELGE
SYNDICAAT VAN DE BELGISCHE POLITIE
GEWERKSCHAFT DER BELGISCHEN POLIZEI

Statuut van de politieambtenaar: het nieuwe wetsontwerp 'Vesalus 4' is discriminerend, onrechtvaardig, ingewikkeld en ontmoedigend!

Geachte Dames en Heren Volksvertegenwoordigers,

De juridische positie van het operationele personeel van de geïntegreerde politie kende, sinds het Koninklijk besluit van 30 maart 2001, verschillende belangrijke aanpassingen. Daarvoor zijn, onder meer, de wetten van 3 juli 2005, 2 juni 2006, 20 juni 2006 en 15 mei 2007 verantwoordelijk.

Nog afgezien van het huidige wetsontwerp 'Vesalus 4' onderzoekt de Senaat op dit ogenblik een wetsvoorstel dat het evenwicht tussen de hogere officieren van de voormalige korpsen van Gemeentelijke Politie en Rijkswacht wil herstellen. Het voormalige korps Gerechtelijke Politie werd, niet voor het eerst, in bedoeld ontwerp 'vergeten'.

SYPOL.BE heeft bij menige herhaling statutaire onrechtvaardigheden blootgelegd en aangeklaagd. De wetgever is er, na al die tijd, nog steeds niet in geslaagd te verhelpen aan alle *evenwichtstoornissen* die er sinds de hervorming tussen de leden van de drie voormalige korpsen van algemene politie zijn ontstaan. Daarvan getuigen de verschillende arresten en vonnissen bij de Raad van State en het Grondwettelijk Hof afdoende: 102/2003, 180/2006, 12/2007, 27/2007, 94/2008, 153/2008, …

De wetgever wordt geacht naar een samenhangend en rechtvaardig evenwicht te streven in het statuut dat hij inricht, maar heeft hij sinds de hervorming wel goede raadgevers? We herinneren ons nog de verlichte woorden van de heer **Dirk Claes** [CD&V] die tijdens de debatten over de wet 'Vesalus' van 3 juli 2005 stelde: " *[…] de onjuiste raadgevingen verstrekt door de deskundigen van de Minister waarbij men zelfs kan gewagen van een samenzwering van een welbepaalde groep van de Federale politie*".

We vergaten evenmin de verklaringen van de heren **Jean-Claude Maene** [PS] en **Guido De Padt** [Open VLD] die destijds ernstig twijfelden aan de voortdurende bevestigingen vanuit een bepaalde hoek dat een evenwicht dat bovendien beantwoordde aan de verwachtingen van de lokale politie, werd bereikt. Meerdere amendementen die de heren **Joseph Arens** [CdH] en **Dirk Claes** [CD&V] indienden, werden meerderheid tegen oppositie verworpen. Deze eenentwintig verworpen amendementen sloten nauw aan bij de eisenbundel van SYPOL.BE…

Een nieuwe herstelwet in wording die geacht wordt aan de ongrondwettelijke beschikkingen van de wet van 2 juni 2006 te verhelpen, zal aan uw goedkeuring onderworpen worden. De tekst van dit ontwerp is van een dergelijk discriminerend gehalte dat men zich onthutst afvraagt hoe degenen die hem opstelden eens te meer, en openlijk, de spot durven drijven met de volksvertegenwoordiging in dit land.

Voor de zoveelste maal sinds de hervorming gaf het hoogste gerechtshof in de materie SYPOL.BE gelijk in de vorderingen die werden ingediend om de ongelijkheden in behandeling tussen politieambtenaren van verschillende afkomst aan te klagen; het Grondwettelijk Hof schrapte de artikelen 2 en 3 van de wet van 2 juni 2006. Het Hof beschouwde de beschikkingen van beide artikelen die de benoeming in de graad van *commissaris* voorbehielden voor uitsluitend aangestelde hoofdinspecteurs en commissarissen van de voormalige afdeling 'BOB' van de Rijkswacht, als discriminerend.

Hoewel SYPOL.BE aan de basis van de gerechtelijke procedure lag werd onze vakbond traditiegetrouw niet gevraagd medewerking te verlenen aan de studie van het wetsontwerp. En eens te meer misbruiken de *meesters van de discriminatie* die geroepen werden deze herstelwet op te stellen, het vertrouwen dat hen door de politieke overheid werd toevertrouwd. Ze willen graag dat U allen, mét de betrokken Ministers, geloven dat dit wetsontwerp aan het arrest van het Grondwettelijk Hof beantwoordt en het evenwicht tussen de leden van de drie voormalige korpsen van algemene politie strikt eerbiedigt.

Niets is echter minder waar! We betreuren ten zeerste dat de enkele voordelige toegevingen die in dit voorontwerp teruggevonden worden, uitsluitend voorbehouden blijven voor de collegae binnen DGJ [de gerechtelijke zuil van de geïntegreerde politie] die voorheen lid waren van de Rijkswacht,. Zo goed als elke andere federale of lokale politieambtenaar, en alle leden van de voormalige diensten van de gerechtelijke en de gemeentelijke politie, blijven van elk voordeel verstoken.

Deze wet maakt, met andere woorden, een potje van het evenwicht binnen zowel de Algemene Directie van de Gerechtelijke Politie [DGJ] als tussen de leden van de Lokale en de Federale politie aangezien alle maatregelen nagenoeg uitsluitend deze laatstgenoemden bevoordelen.

Het voorontwerp van wet voorziet in het herstel, en wel in dezelfde termen, van de benoemingsregels voor de houders van een brevet 'BOB', zoals voorzien in de wet van 2 juni 2006. Op deze maatregel wensen we geen kritiek te uiten; er dient gestreefd naar kalmte binnen deze belangrijke algemene directie, en die kalmte komt er slechts als geen partij zich tekort gedaan voelt.

Het voorontwerp richt bovendien een nieuw benoemingsmechanisme in - we bespeuren in het voorontwerp vier tot misschien wel vijf nieuwe 'lopers' - ten voordele van meer dan duizend collegae van de voormalige Rijkswacht die voornamelijk tot de Algemene Directie DGJ van de Federale politie behoren.

De 'uitlegging van de beweegredenen' aan het begin van het wetsontwerp maakt daarvan zelfs geen geheim: '*de maatregelen die door het huidig voorontwerp worden voorzien betreffen voornamelijk voormalige rijkswachters binnen DGJ*'.

Vervolgens stelt de 'uitlegging': '*een evenwichtige benadering noopt tot het nemen van een bijzondere beschikking ten voordele van de laureaten 2D in het kader van de rode loper*'. Deze 'evenwichtige benadering' bestaat uit de zo snel mogelijk door te voeren benoeming van een vijftigtal leden van de voormalige Gerechtelijke politie en de enkele uitzonderingen bij de leden van de voormalige Gemeentelijke politie. Inderdaad, *snel*, want de maatregel werd al lang voorzien en heeft in dit voorontwerp dus eigenlijk geen reden van bestaan meer…

Deze 'volstrekt ondeugdelijke poging' goede wil te tonen verhelpt dus niets aan het feit dat in het voorontwerp geen enkele poging tot het zoeken naar evenwicht kan aangetroffen worden, wel integendeel! De opgestelde tekst beoogt nauwelijks wat anders dan de bevordering op termijn van alle voormalige leden van de Rijkswacht die binnen DGJ werkzaam zijn en tot op heden nog niet werden bevorderd. Zo worden driehonderd en zes [306] aanstellingen die zullen worden gevolgd door een benoeming, mogelijkerwijze voorzien binnen DGJ, enkel en alleen in het voordeel van de collegae van de voormalige Rijkswacht. Ook hier wensen we op het naakte feit van de bevordering van collegae geen kritiek te uiten, **máár**…

- **De loopbaan** - verkregen door de bevordering naar de graad van commissaris in het kader van de 'oranje loper' - **die wordt voorzien voor het geheel van het middenkader van de voormalige BOB van de Rijkswacht**, voor zover ze in het bezit zijn van een brevet 'BOB', **wordt systematisch onthouden aan de ongeveer tweehonderd vijftig** [250] **middenkaders van de voormalige gerechtelijke politie**, de zogenaamde 2A en 2B's.

  Als alle middenkaders van de voormalige Rijkswacht - sommigen zelfs zónder brevet 'BOB' - binnen DGJ de mogelijkheid wordt geboden op een in de tijd gespreide benoeming tot commissaris, kunnen we onder geen beding instemmen met het feit dat dit voordeel aan de middenkaders A en B van de voormalige Gerechtelijke politie wordt onthouden. We wijzen er ten overvloede op dat de aanwervingvoorwaarden voor deze personeelsleden tot een diploma 'A1' verplichtten; het merendeel onder hen bezit trouwens een universitair diploma.

  Een goed uitgangspunt voor het beheer van de menselijke bronnen [HRM] is - of zou toch moeten zijn - dat alle politieambtenaren op identieke wijze beschouwd worden, wat ook hun korps van oorsprong zij. Gelet op hun specificiteit geldt dat in het bijzonder voor laatstgenoemde klasse van de voormalige Gerechtelijke politie, maar sinds de hervorming mangelt het de opeenvolgende leidinggevenden van de Federale politie aan inzicht, of weigeren ze eenvoudigweg, deze onaangeboorde bron te [h]erkennen. Niemand twijfelt er aan dat deze ingesteldheid *cultureel gebonden* is…

  Wat we voor deze personeelsklasse vragen is **identiek hetzelfde** als wat hun collegae van de voormalige BOB ontvangen: de benoeming in de graad van commissaris met eenzelfde 'oranje loper', onder dezelfde omstandigheden van vorming en toetsing [evaluatie].

- Het wetsontwerp voorziet voor de **toekomstige commissarissen van de voormalige BOB een volledig nieuwe, bijzonder voordelige loonschaalinschaling**. Terwijl, de hoofdcommissarissen uitgezonderd, elke nieuwbakken commissaris in de nieuwe officierenloonschaal terecht komt op grond van de beruchte 'drie stappenregel', een verticale looninschaling naar beneden toe waarbij het loon als bepalend kenmerk wordt

weerhouden en anciënniteit verloren gaat, worden voor de toekomstige commissarissen van de BOB eensklaps een andere maatstaf aangehouden!

Hun plaats in de hogere officierenloonschaal wordt immers bepaald op de anciënniteit, en dus niet op het loon zoals voor alle anderen… Deze maatregel is ongewettigd en door het Grondwettelijke Hof op geen enkele wijze voorgeschreven. Hij schept nieuwe discriminaties, en niet alleen tussen voormalige rijkswachters onderling; alle commissarissen die afkomstig zijn van de Gerechtelijke en Gemeentelijke politie zijn ernstig benadeeld, evenals de rijkswachters die bij de hervorming werden benoemd, zoals de voormalige brigadecommandanten, en na de hervorming in het kader van de 'rode loper', zoals de hogere middenkaders.

We eisen dat **alle** commissarissen sinds de hervorming op dezelfde wijze als de toekomstige officieren van de BOB worden ingeschaald, met name op 'horizontale' wijze zonder enig verlies van anciënniteit, in plaats van volgens de 'drie stappenregel'.

- Het wetsontwerp schept **nieuwe en onverklaarbare verschillen in behandeling in de schoot van DGJ**, meerbepaald tussen voormalige rijkswachters en leden van de Gerechtelijke politie, en reikt in geen enkel onderdeel een antwoord op het arrest van het Grondwettelijk Hof aan. Zo worden, bijvoorbeeld, voormalige rijkswachters die een ander brevet dan dat van BOB behaalden, zoals het brevet 'analist', vier [4] tot vijf [5] jaar later benoemd dan hun collegae. Of nog, de houders van een brevet 'commissaris van [de gemeentelijke] politie' ontvangen niet dezelfde voordelen, ook al zijn ze eerder gering, als hun collegae van de voormalige gerechtelijke politie die dankzij hun brevet 2D in de loonschaal M7bis werden ingeschaald.

  We eisen dan ook dat, binnen DGJ, de analisten onder dezelfde voorwaarden worden benoemd als de houders van een brevet 'BOB', en dat gelijkheid van behandeling zou bestaan tussen de houders van een brevet '2D' en die van een brevet 'commissaris van politie'.

- Het wetsontwerp verhelpt in niets aan de ernstige discriminatie die **inspecteuronderzoekers aanvoelen wanneer ze hun hoedanigheid van 'officier van gerechtelijke politie'** [OGP] **verliezen** bij elke vorm van mobiliteit, tussen de zones onderling of tussen een zone en DGJ!

  We vragen met aandrang de afschaffing van deze discriminerende maatregel die de operationele werking schaadt. De hoedanigheid 'OGP' moet bij welke mobiliteit dan ook behouden blijven, en hoort onlosmakelijk bij het brevet van onderzoeker.

- Het wetsontwerp herstelt evenmin **de discriminatie die de commissarissen 1C van de voormalige Gerechtelijke politie ondergingen**. Zij verloren bij de hervorming hun graad van hoger officier, terwijl het Grondwettelijk Hof in haar arrest 102/2003 deze zware aanslag op hun rechten toch nadrukkelijk onderlijnde. Dit gebrek aan herstel is des te pijnlijker wanneer wordt vastgesteld dat de Senaat zich op dit ogenblik buigt over een wetsontwerp dat beoogt de discriminatie tussen hogere officieren van de voormalige Gemeentelijke politie en de Rijkswacht op te heffen. Minstens één van de twee wetsontwerpen moet voor de commissarissen 1C van de voormalige Gerechtelijke politie de graad van hoofdcommissaris terugbrengen.

- Is er in het wetsontwerp in de 'uitlegging van de beweegredenen' sprake van de noodzaak van een evenwichtige benadering tussen leden van de voormalige Gerechtelijke politie en Rijkswacht binnen DGJ, dan dient besloten dat **het wetsontwerp met betrekking tot de nieuwe voordelen op geen enkel ogenblik de noodzaak van een evenwicht tussen de lokale en de federale pijler vaststelt.**

  De leden van de lokale recherche die vóór de hervorming reeds lid waren van een recherchedienst, wordt geen enkele vorm van herstel aangeboden. Nochtans schrijft het arrest 102/2003 van het Grondwettelijk Hof onbetwistbaar voor dat hen een aanstelling in de hogere graad moet toegekend worden, zoals overigens alle houders van een brevet 'BOB'.

  Een **wérkelijke evenwichtige benadering moet dan ook voorzien in een in de tijd gespreide benoeming voor leden van de voormalige Gemeentelijke politie en Rijkswacht**. In haar arrest 94/2008 stelde het Grondwettelijk Hof overigens vast dat het evenwicht tussen de leden van de lokale recherchediensten en de leden van de voormalige BOB, slechts dan bewaard bleef wanneer laatstgenoemden niet genoten van een benoemingsmechanisme. Quod non.

  Tussen de lokale en de federale pijler moet een evenwicht geschapen worden door het verlenen van aanstellingen aan, gevolgd door een benoeming van, leden van de lokale recherche die vóór de hervorming ook reeds lid waren van een onderzoekseenheid, of dat nu een opsporingdienst van de Gemeentelijke politie dan wel een gerechtelijke brigade van de Rijkswacht was.

Indien de verzoeken van SYPOL.BE aanvaard worden kan er, eindelijk, een bladzijde van het overgangsrecht binnen de geïntegreerde politie omgedraaid worden. De huidige, voorliggende tekst van het wetsontwerp beoogt dit geenszins en zal voor onze vakbond dan ook onvermijdelijk het mikpunt van meerdere vorderingen bij de hoogste gerechtshoven worden.

We begrijpen dat deze materie voor U allerminst gesneden koek is, daarvoor is de wetgeving terzake al lang het stadium van ondenkbare ingewikkeldheid voorbij… SYPOL.BE houdt zich evenwel te uwer beschikking om elke vraag toe te lichten, op de wijze die U verkiest, of het nu omtrent deze wetgeving of andere, de toekomst van de politie of de werking ervan zij. Over de dwingende noodzaak om bij het beheer van de menselijke bronnen het geweer van schouder te veranderen is elke politieambtenaar het onderhand eens. Er dient - opnieuw - rekening gehouden met bekwaamheden, de verwachtingen van het personeel en de behaalde diploma's, in plaats van geconfronteerd te worden met loopbanen die slechts omwille van vriendjespolitiek en ons-kent-ons vorm krijgen.

Met eerbiedige groeten,

Eddy Lebon
Algemeen secretaris

Axel Poels
beheerder